

Stanovisko Ministerstva financí k odpisu daňového nedoplatku pro nedobytnost - § 66 ZSDP

Zjistí-li pracovník správce daně, že v případě nedoplatku jsou splněny zákonné podmínky pro odpis podle § 66 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSDP“), sepíše o těchto zjištěních úřední záznam dle § 13 ZSDP, nikoliv rozhodnutí dle § 32 ZSDP. V úředním záznamu popíše pracovník správce daně veškeré zjištěné okolnosti případu a uvede důvody pro odpis nedoplatku pro nedobytnost, které byly zjištěny např. v rámci součinnosti s třetími osobami, místním šetřením atd. Úřední záznam poté pracovník správce daně podepíše a předloží jej k projednání a ke schválení pověřenému pracovníku správce daně, který je u příslušného územního finančního orgánu dle podpisového řádu tohoto orgánu či u dalšího správního nebo jiného státního orgánu České republiky, jakož i u orgánu územního samosprávného celku věcně příslušného podle zvláštních zákonů ke správě daní, v postavení správce daně, oprávněn rozhodnout o úkonech týkajících se úředním záznamem odepisované částky nedoplatku. Po řádném projednání a schválení bude takový úřední záznam řádně archivován ve spisu daňového subjektu.

Jelikož odpisem nedoplatku pro nedobytnost dluh nezaniká, ale trvá dále, správce daně by měl pravidelně kontrolovat majetkové poměry dlužníka včetně toho, zda se nezměnily skutečnosti, pro které byl nedoplatek u dlužníka odepsán. Pokud by správce daně změnu těchto skutečností zjistil, může bez dalšího opět zahájit vymáhání dříve odepsaného nedoplatku. Dle § 70 odst. 3 ZSDP může správce daně vymáhat i promlčené pohledávky. Daňové nedoplatky lze vymáhat do doby, než dojde k promlčení práva nedoplatek vybrat a vymoci, a to úspěšným vznesením námitky promlčení ze strany daňového subjektu, či k uplynutí prekluzivní lhůty pro právo nedoplatek vymáhat. K prekluzi přihlíží správce daně na rozdíl od promlčení z úřední povinnosti.

Správce daně výše uvedený úřední záznam založí do neveřejné části spisu daňového subjektu (viz § 66 odst. 2 ZSDP). Jelikož odpis nedoplatku pro nedobytnost slouží pouze pro účely „zreálnění“ příjmové stránky rozpočtu a nemá vliv na práva a povinnosti dlužníka, úřední záznam o odpisu bude zakládán do neveřejné části spisu dlužníka a odepsaný nedoplatek se v potvrzení o stavu osobního účtu dle § 62 odst. 7 ZSDP projeví jako jakýkoliv jiný nedoplatek. Dlužník tak nemá žádnou možnost dozvědět se o tom, že jeho nedoplatek je správcem daně považován za nedobytný.

Je-li daňový nedoplatek odepsán z důvodu výmazu právnické osoby z obchodního rejstříku, což z hlediska evidence znamená, že daňový nedoplatek zanikl a tudíž ohledně těchto daňových nedoplatků již nelze aplikovat obecný postup úhrady daňových povinností dle § 59 odst. 5 ZSDP, a ani na tyto daňové nedoplatky nelze převádět případné přeplatky dle § 64 odst. 2 ZSDP, nelze v této fázi aplikovat postup podle § 66 ZSDP. Obnovit tento daňový nedoplatek v evidenci správce daně je možné pouze za situace uvedené v ustanovení § 75b odst. 2 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „obchodní zákoník“). Dojde-li k situaci, že po výmazu společnosti z obchodního rejstříku bude objeven dosud neznámý majetek a soud rozhodne v souladu s § 75b odst. 2 obchodního zákoníku, o zrušení zápisu o jejím výmazu z obchodního rejstříku, pak je nutné, aby byl v evidenci opět obnoven nedoplatek s jeho původním datem splatnosti. Od tohoto okamžiku správce daně postupuje při vymáhání obdobně jako u kteréhokoliv jiného nedoplatku a jsou-li případně splněny zákonné podmínky pro odpis podle § 66 ZSDP, může být i tento nedoplatek odepsán pro nedobytnost se všemi důsledky tak, jak je výše popsáno.

